

EINDE ONDERSTEUNING VAN WINDOWS 10.

Door Jan Wakker

Vanaf 14 oktober 2025 geeft Microsoft geen ondersteuning meer voor Windows 10. In het belang van digitale veiligheid besteden wij hier ook via de wijkraad aandacht aan. Tijdens de Openbare Wijkraadvergadering van dinsdag 7 oktober is hier een korte presentatie over gegeven, met de toezegging dat er nog uitgebreider op terug gekomen zou worden. Bij deze het beloofde vervolg.

- **Wat houdt het beëindigen van de ondersteuning van Windows 10 in?**

Microsoft heeft de gewoonte om voor Windows 10 maandelijks updates door te voeren, die stapsgewijs wereldwijd uitgerold werden. In die updates konden ontdekte fouten in het programma worden hersteld, nieuwe programma-onderdelen worden toegevoegd, drivers voor onderdelen in je computer kregen zo nodig een update en veiligheids-updates werden doorgevoerd. Bovendien kwam er ieder half jaar een nieuwe versie uit, waarin alle voorgaande updates waren opgenomen.

Na beëindiging van die ondersteuning voor Windows 10 blijft het systeem gewoon werken, maar gaat langzamerhand steeds verder achter nieuwe ontwikkelingen aan open. Vooral het ontbreken van veiligheids-updates maken het risico steeds groter.

- **Hoe werkt het Microsoft plan ESU voor verlengde (gedeeltelijke) ondersteuning van Windows 10?**

Om nog een jaar na het stopzetten van de ondersteuning (dus tot 13 oktober 2026) veilig met Windows 10 door te kunnen werken, heeft Microsoft het ESU programma uitgerold. Oorspronkelijk moest daarvoor \$30 betaald worden. Onder druk van een overkoepelende Europese consumentenorganisatie heeft Microsoft dit binnen EU landen en de UK gratis gemaakt. Dit wel onder voorwaarde dat gebruik gemaakt wordt van een Microsoft account om in te loggen op de computer. Zo niet, dan moet er alsnog voor betaald worden.

Bovendien komt deze verlenging van de ondersteuning niet vanzelf, je moet daar zelf voor inschrijven. Dat doe je als volgt:

Ga via de Windows knop (linksonder in de taakbalk) naar PC-instellingen, kies daar voor Bijwerken en beveiliging.

Zet “Krijg de nieuwste updates zodra ze beschikbaar zijn” aan en klik vervolgens op “Naar updates zoeken”.

Blijf dit indien nodig een paar keer per dag herhalen,, net zo lang tot de inschrijfmogelijkheid wordt aangeboden. Als je nu nog geen Microsoft account gebruikt, kan je dit tijdens het inschrijven instellen.

Je moet je hierbij wel realiseren, dat dit eigenlijk geen definitieve oplossing is, maar een jaar uitstel. Een jaar waarin je gewoon veilig kunt blijven werken met Windows 10 op je huidige computer, maar daarbij extra tijd krijgt om te overdenken wat voor jou tijdens of na dat jaar de beste oplossing is.

- **De mogelijkheden en onmogelijkheden van upgraden naar Windows 11**

Om op een computer te kunnen upgraden van Windows 10 naar Windows 11 (of een schone installatie van Windows 11 te doen), moet die computer aan een aantal eisen van Microsoft voldoen. Zo moet er o.a. voldoende werkgeheugen en opslagruimte zijn, de processor moet een Microsoft goedkeuring hebben, secure boot en TPM 2.0 moeten aanwezig zijn. Als aan alle eisen van Microsoft wordt voldaan, dan kan je upgraden van Windows 10 naar Windows 11 met behoud van al je eigen bestanden en alle geïnstalleerde programma's.

Of indien gewenst een schone installatie van Windows 11 doen en vervolgens al je programma's opnieuw installeren en al je documenten terugzetten vanuit een vooraf zelf te maken backup.

Die backup zou je veiligheidshalve eigenlijk altijd met enige regelmaat moeten maken, maar zeker voordat je overstapt naar een ander besturingssysteem!

Er zijn veel backup programma's, zowel gratis als betaald. Kijk eens naar:

[EaseUS Todo Backup](#) en [Rescuezilla](#) .

- **Wat te doen als overstappen naar Windows 11 onmogelijk is?**

Als je computer niet aan de eisen van Microsoft voldoet en een normale upgrade vanuit Windows 10 (of een schone installatie naar Windows 11) dus niet mogelijk is, dan heb je zeer waarschijnlijk een computer van voor 2017/2018. In die periode kwamen namelijk pc-componenten op de markt die wel aan de eisen van Microsoft voldoen.

Volgens Microsoft heb je dan pech en moet je een nieuwe computer met Windows 11 kopen. We hebben het hier wel over miljoenen computers wereldwijd. Een enorme financiële belasting voor heel veel consumenten, maar ook een enorme belasting voor het milieu.

Draait je huidige computer toch al erg langzaam met Windows 10 en heb je de financiële mogelijkheid, dan is een nieuwe computer met Windows 11 wel een goede mogelijkheid. Een andere mogelijkheid is dan overstappen naar Linux, een heel ander besturingssysteem. Bijkomend voordeel hierbij: Het is gratis en je computer wordt daarmee een stuk sneller dan met Windows.

Draait je computer prima op Windows 10, maar voldoet hij niet aan de eisen voor Windows 11, dan is het eigenlijk zonde om die computer af te danken.

Het is dan heel waarschijnlijk goed mogelijk om de computer m.b.v. een hulpprogramma als [Rufus](#) en een USB-stick (van minimaal 8 GB) toch te upgraden naar Windows 11. Die computers krijgen dan normaal alle maandelijkse updates (tot 2 jaar na het uitkomen van die versie van Windows), maar niet de jaarlijkse grote versie-update (b.v. van 24H2 naar 25H2). Om die nieuwe versie te krijgen en daardoor ook de maandelijkse updates te behouden, kan je via de Rufus methode dan jaarlijks (of eens in de 2 jaar) opnieuw toepassen. Dit natuurlijk op voorwaarde dat Microsoft dit niet gaat blokkeren en/of Rufus en soortgelijke programma's die blokkades blijven omzeilen. Na 4 jaar Windows 11 werkt dit nog steeds.

[Windows 11 iso downloaden](#)

Kies daar voor Download Windows 11-schijfkopiebestand (ISO) voor x64-apparaten.

[Een goede uitleg van hoe met Rufus naar Windows 11 te updaten is.](#)

Een andere mogelijkheid is natuurlijk ook hier het overstappen naar Linux.

- **Is Linux (Mint, Ubuntu, of een andere distributie) een goede overstap mogelijkheid?**

Linux is bij de gemiddelde computergebruiker niet zo bekend, maar het bestaat al vele jaren. Wordt heel veel gebruikt op servers wereldwijd, ook steeds meer instanties stappen over naar Linux. Er zijn veel verschillende Linux distributies, de bekendste zijn wel Ubuntu en Mint. De verschillen tussen al die distributies zitten vooral in het uiterlijk, de menu's en de samenstelling van de meegeleverde programma's. Wat dat laatste betreft: Wat er niet standaard in zit, kan je altijd zelf toevoegen.

Zelf vindt ik [Linux Mint](#) een goede distributie, het lijkt sterk op Windows en wordt geleverd met b.v. Mozilla Firefox (browser) en Thunderbird (mailprogramma), alsmede met Libre Office (alternatief voor Microsoft Office). Deze programma's worden overigens ook op veel Windows computers gebruikt.

- **Hoe pak je een eventuele overstap naar Linux goed aan?**

Zoals bij iedere overstap van besturingssysteem: Maak zo kort mogelijk voor de overstap back-ups. Een volledige disc image is handig voor het geval dat je toch terug wilt naar de vorige situatie. Een complete back-up van al je bestanden (accounts, adresboek, email, documenten, foto's, video's, muziek enz.) is altijd belangrijk, iedere computer kan crashen. Bewaar back-ups veilig. Liefst dubbel, op verschillende adressen te bewaren.

Tip: Download [Linux Mint](#), brand een USB-stick en probeer het uit zonder je Windows-installatie aan te raken. Binnen een uur weet je of Linux iets voor jou is.

[Linux Mint uitproberen zonder installatie, gewoon vanuit Windows. Pas als het bevalt, kan je het eventueel installeren.](#)

- **Wat zijn de mogelijkheden en mogelijke gevaren bij Dual Boot?**

Dual Boot wil zeggen dat je op een computer 2 besturingssystemen hebt staan, waaruit je kunt kiezen tijdens het opstarten van je computer. Heel handig dus om Windows 10 of 11 en Linux Mint naar keuze te kunnen gebruiken.

Nadeel is dat bij installatie van 2 systemen op 1 harddisk of SSD tijdens het updaten van 1 systeem het andere systeem onbereikbaar kan worden. Ook bestaat het risico dat bij onoplettendheid tijdens de installatie eigen bestanden en programma's overschreven kunnen worden. Altijd back-ups maken dus!

Bij installatie op 2 schijven, met op elke schijf een ander systeem, zijn die risico's een heel stuk kleiner. Toch raad ik niet aan om als gewone computergebruiker dual boot te gaan gebruiken.

Linux installeren op een externe schijf en daarvan de computer opstarten is wel een goede optie, waarbij Windows gewoon vanaf de interne schijf te gebruiken is.

Bij veel computers moet daarvoor wel de opstartvolgorde in het Bios worden aangepast.

- **Is er ergens hulp te krijgen?**

Hulp bij computerproblemen is onder de noemer Digitaal Sterk! te krijgen bij de bibliotheek en in Haarlem Oost bij de Alleman. Zie [Digitaal Sterk!](#)

Ook [SeniorWeb](#) en [Student aan huis](#) bieden hulp bij computerproblemen, soms online, soms aan huis.

- **Backups maken: Altijd doen, maar zeker bij overstappen naar een ander besturingssysteem, of een andere versie daarvan!**

Backup programma's zijn er zowel gratis als betaald. Kijk eens naar: [EaseUS Todo Backup](#) en [Rescuezilla](#) .

OVERZICHT VAN ALLE IN DIT ARTIKEL OPGENOMEN LINKS NAAR EXTERNE INFORMATIE EN DOWNLOADS

***Een belangrijke tip voor het downloaden van programma's:
Kies altijd voor de nieuwste definitieve versie, sla nieuwere beta-versies over.***

Backup programma's, zowel gratis als betaald. Kijk eens naar: [EaseUS Todo Backup](#) en [Rescuezilla](#) .

Hulpprogramma [Rufus](#) om toch Windows 11 via een USB-stick (minimaal 8 GB) te installeren op een computer die niet aan de eisen van Microsoft voldoet. Steeds de nieuwste versie gebruiken.

[Windows 11 iso downloaden](#)

Kies daar voor Download Windows 11-schijfkopiebestand (ISO) voor x64-apparaten.

[Linux Mint](#) is een goede Linux distributie, het lijkt erg op Windows en wordt geleverd met b.v. Mozilla Firefox (browser) en Thunderbird (mailprogramma), alsmede met Libre Office (alternatief voor Microsoft Office).

[Linux Mint uitproberen zonder installatie, gewoon vanuit Windows. Pas als het bevalt, kan je het eventueel installeren.](#)

[Een goed verhaal over de mogelijkheden na het einde van Windows 10.](#)

Hulp bij computerproblemen is onder de noemer Digitaal Sterk! te krijgen bij de bibliotheek en in Haarlem Oost bij de Alleman. Zie [Digitaal Sterk!](#)

Ook [SeniorWeb](#) en [Student aan huis](#) bieden hulp bij computerproblemen, soms online, soms aan huis.